

[Per Hækkerup.]

således, at når den danske regering og det danske folketing foretog vedtagelser direkte henvendt til en anden regering, så måtte det være, fordi man agtede at give udtryk for, hvad man syntes denne regering skulle gøre; det kalder jeg at give et råd.

Jeg må lige gøre en enkelt bemærkning til ordføreren for det radikale venstre, hr. Arthur Jacobsen, der iblandt sine mange interessante betragtninger afslutningsvis gav udtryk for, at det radikale venstre var villig til at samarbejde med regeringen. Det lyder selvfølgelig betryggende. Jeg er glad for, at hr. Arthur Jacobsen med samme stemmestyrke og i samme sætning — og jeg må forstå med samme betoning — gav udtryk for, at det radikale venstre var villig til at samarbejde med socialdemokratiet; så er vi altså på lige fod, hr. Hilmar Baunsgaard, i forhold til det radikale venstre.

Formanden: Personlig tiltale er ikke stemmende med forretningsordenen.

Per Hækkerup: Undskyld! Hr. statsminister, må man måske så sige. Tak. (*Munterhed*). Ja, det er nye tider.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning til statsministeren vedrørende formandsvalget. Jeg har givet udtryk for, at vi finder, at det er naturligvis flertallets ret at bestemme, hvem der skal være formand, og jeg har givet udtryk for, og jeg vil gerne gentage, at vi er enig i statsministerens bemærkning om, at folketinget har valgt et medlem, der gennem mange år har erhvervet tingets tillid og respekt. Men når statsministeren anvender denne sentens som den eneste begrundelse for at bryde den mangeårige tradition, så kan vi kun opfatte det således, og hermed føjer statsministeren spot til skade: at der altså ikke i den socialdemokratiske gruppe fandtes et medlem, der gennem mange år havde erhvervet tingets tillid og respekt. Det skulle statsministeren have forskånet sig selv for at sige.

Jeg skal ikke gøre yderligere bemærkninger omkring regeringsdannelsen. Hvis statsministeren en sen aftenstund ikke kan få tiden til at gå og derfor læser igen, hvad jeg sagde, så vil han kunne se, at jeg hentydede til de udtalelser, der var fremsat for-

ud for valget, som blokerede muligheden for en socialdemokratisk regeringsdannelse. Vi tilkendegav alligevel vor villighed, men stillingen hos de tre partier var uændret i forhold til det, man havde tilkendegivet forud for valget, og det fik vi konstateret; og hermed har det radikale venstre valgt i hvert fald for en tid at begive sig ind i en blokpolitik, som er en blokpolitik til højre i denne sal, og en blokpolitik, man accepterede, selv om det udtrykkelig betød, at socialdemokratiet var udelukket fra deltagelse.

Så må jeg sige, at jeg kan ikke erklære mig helt tilfreds med de svar, statsministeren gav på en række af de spørgsmål, jeg havde stillet. Jeg er glad for svaret vedrørende Færøerne, vedrørende de grønlandske problemer, vedrørende grænselandsproblemerne og enkelte andre af de besvarelser, statsministeren gav. Men når statsministeren kommer ind på sådanne spørgsmål som Oder-Neisse grænsen, spørgsmålet om anerkendelse eller ikke-ankendelse af den såkaldte østtyske demokratiske republik og sin stilling til og sine udtalelser vedrørende NATO, så forekom det mig at være i betænkelig nærhed af en æggedans. Og jeg vil minde statsministeren om, at når han på regeringens vegne afgiver en erklæring, som vi må opfatte således, at man hermed har taget afstand fra at anerkende Oder-Neisse grænsen, sådan som statsministeren forlangte det under den afsluttende debat i TV, altså når vi må gå ud fra, at regeringserklæringen tager afstand fra en anerkendelse af DDR, så kan statsministeren ikke samtidig fastholde, at dette betyder ingen ændring i det radikale venstres politik. Jeg går ud fra, at statsministeren stadig repræsenterer det radikale venstres politik, og så kan det ikke være foreneligt med regeringschefens erklæring her, når det radikale venstre, således som man gjorde det på de hundredvis af møder, der afholdtes landet over, stod op og forlangte, at Danmark skulle anerkende Oder-Neisse grænsen, og som statsministeren selv gjorde det i TV den sidste aften før valget. Vi har tidligere haft en statsminister her i landet, der førte én politik som statsminister, men mente samtidig at kunne gå ind for en anden politik i sine udtalelser som partiformand eller som privatmand, eller hvad det nu var, han